

ממשל פתוח

דו"ח יישום 2015-2017

1. הקדמה ורקע

ביום 01.04.2012 החליטה ממשלת ישראל להצטרף ליוזמת "השותפות הבינלאומית לממשל פתוח" (Open Government Partnership - OGP). אבני היסוד של הממשל הפתוח במיזם ה-OGP הינן שקיפות, אחריותיות ושיתוף ציבור. בהצטרפותה לשותפות, גיבשה הממשלה ארבעה עקרונות יסוד ל"ממשל פתוח" בישראל, בהתבסס על אלה של ה-OGP:

- **שקיפות ודיווחיות** - הנגשה מירבית של המידע המוחזק בידי הממשלה, מתוך הבנה כי הוא מהווה משאב ציבורי, בצד הנגשת שירותי ממשלה אישיים.
- **שיתוף ציבור** - גיבוש מדיניות לשיתוף ציבור באופן שיתרום לתהליכי קבלת ההחלטות, ישפר את ביצועי הממשלה ויחזק את אמון הציבור במערכת הממשל.
- **אחריותיות** - קידום אחריותם של נבחרי הציבור כלפי בוחריהם, תוך פרסום מידע על תכניות העבודה של הממשלה, מדידת ביצועיה, ובחינת שביעות הרצון הציבורית ממנה.
- **יישום טכנולוגיות חדשניות** - הטמעה ופיתוח של כלים טכנולוגיים שביכולתם לשכלל את השירות הממשלתי לציבור ואת זרימת המידע בין גופי הממשלה ובין הממשל לבין הציבור.

ממשלת ישראל חידשה את מחויבותה ל"ממשל פתוח" בהחלטת ממשלה מס' 2097 מיום 10 באוקטובר 2014, שבה הטילה על רשות התקשוב הממשלתי לגבש את תוכנית הפעולה הלאומית לקידום "ממשל פתוח" לשנים 2015-2017, בתיאום עם גופי המטה בתחומי "ממשל פתוח". תוכנית הפעולה השנייה ל"ממשל פתוח" אושרה בממשלה בהחלטה מס' 2498 מיום 28.04.2015 והוגשה ל"שותפות הבינלאומית לממשל פתוח" ביום 21.05.2015. במסגרת תכנית הפעולה, פעלו ארבע יחידות ממשלתיות שונות לקידום עקרונות אלה: היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, אגף ממשל וחברה במשרד ראש הממשלה, הלשכה המשפטית של הכנסת, ורשות התקשוב הממשלתי. תכנית הפעולה כללה 9 התחייבויות, ובהן 28 אבני דרך ליישום:

1. הסדרת מעמדה וסמכויותיה של היחידה הממשלתית לחופש המידע
2. הטמעת השימוש באתר המרכזי לחופש המידע
3. הגברת השקיפות בנוגע להתקשרויות בין המדינה לגופים פרטיים
4. הקמת אתר gov.il החדש להנגשת מידע ושירותים ממשלתיים לציבור
5. הנגשת מאגרי מידע לציבור באתר data.gov.il

6. מדידת שביעות הרצון משירותי הממשלה לציבור ומאיכות השירות בערוצים השונים

7. הגברת השקיפות על מידע בנוגע לחקיקה

8. פיתוח "ארגז כלים" ממשלתי לשיתוף בעבודת הממשלה

9. המשך גיבוש והטמעה של תהליכי "שיתוף ציבור" בעבודת הממשלה

כמפורט בהמשך, מרבית ההתחייבויות הושלמו או מצויות בשלבי מימוש מתקדמים. ההתחייבויות מתמקדות בשלושה אתגרים מרכזיים, שהוגדרו על-ידי השותפות הבינלאומית לממשל פתוח:

1. שיפור השירות הממשלתי לציבור (Improving public services).

2. שיפור טוהר המידות בשירות הציבורי (Increasing public integrity).

3. ניהול אפקטיבי של משאבים ציבוריים (More effectively managing public resources).

סיכום התחייבויות על פי אתגרי OGP ועקרונות ממשל פתוח

עקרונות ממשל פתוח				אתגר OGP			התחייבות
יישום חדשנות טכנולוגית	שיתוף ציבור	אחריותיות	שקיפות	ניהול אפקטיבי של משאבי ציבור	מנהל תקין	שיפור השירות	
			✓		✓		הסדרת מעמדה וסמכויותיה של היחידה הממשלתית לחופש המידע
✓			✓		✓	✓	הטמעת השימוש באתר המרכזי לחופש המידע
		✓	✓	✓	✓		הגברת השקיפות בנוגע להתקשרויות בין המדינה לגופים פרטיים
✓			✓	✓		✓	הקמת אתר gov.il החדש להנגשת מידע ושירותים ממשלתיים לציבור
✓		✓	✓	✓	✓	✓	הנגשת מאגרי מידע לציבור באתר data.gov.il
		✓	✓			✓	מדידת שביעות הרצון משירותי הממשלה

							לציבור ומאיכות השירות בערוצים השונים
✓		✓	✓		✓		הגברת השקיפות על מידע בנוגע לחקיקה
	✓	✓		✓	✓	✓	פיתוח "ארגז כלים" ממשלתי לשיתוף בעבודת הממשלה
	✓	✓		✓	✓	✓	המשך גיבוש והטמעה של תהליכי "שיתוף ציבור" בעבודת הממשלה

בנוסף, לקראת הכנת תכנית הפעולה השלישית ל"ממשל פתוח", הובילה רשות התקשוב הממשלתי מהלך היועצות רחב שמטרתו להגדיר את תוצאות הממשל הפתוח בישראל. מטרת המהלך הייתה לגבש מטרות ברורות למדיניות "ממשל פתוח", באופן שיאפשר לגזור מהן כיווני פעולה, ויוביל לעליית מדרגה מדיון בתפוקות לדיון בתוצאות. המהלך כיוון לשינוי השיח סביב "ממשל פתוח", והנעתו מעיסוק בשאלה מה עשתה הממשלה - למדידת הערך שמפיק האזרח כתוצאה מפעולות הממשלה. מתוך הבנה כי קידום "ממשל פתוח" נכון שייעשה תוך החלת העקרונות המנחים של התפיסה, המהלך כלל זירת היועצות מקוונת עם הציבור, וכן קיום שולחן עגול בהשתתפות נציגי החברה האזרחית, האקדמיה, המגזר העסקי, משרדי הממשלה ונציגי הרשויות. בין היתר, תוצאות אלו של תהליך שיתוף הציבור מניחות את היסודות להתחייבות של רשות התקשוב הממשלתי ביחס להערכת ומדידת תוצאות מדיניות "ממשל פתוח", כמפורט בפרק "צעדים להמשך" בדו"ח.

2. שיתוף והיועצות עם הציבור

כפי שדווח בדו"ח הביניים של תכנית הפעולה, הפורום הישראלי לממשל פתוח, עליו הוחלט בהחלטת הממשלה 4515, התכנס לאחרונה בינואר 2016. עם זאת, במהלך יישום תכנית הפעולה, נערכו תהליכים פרטניים לשיתוף הציבור בתחומי הפעילות השונים של "ממשל פתוח":

1. צוות המשנה של הפורום הישראלי לממשל פתוח בנושא שקיפות:

הצוות פועל בהובלת היחידה הממשלתית לחופש המידע ומלווה את פעילותה בשלבי הייזום והמימוש של תוכניות העבודה כמו גם בדיון ועיסוק בנושאים נוספים הנוגעים לשקיפות שלטונית. הצוות מונה 14 נציגים מהאקדמיה, מעמותות, מהשלטון המרכזי ומהשלטון המקומי. בשנתיים האחרונות עסק הצוות במספר נושאים מרכזיים:

- גיבוש עקרונות לקידום חקיקה שתרחיב את החובה להנגשת מידע יזום, שקיימת היום באופן חלקי בחוק חופש המידע. העקרונות אומצו על ידי משרד המשפטים, והתכנית לקידום תיקוני החקיקה הנדרשים נכללת בהתחייבויות היחידה בתכנית הפעולה הלאומית לשנים 2018-2019.
- בחינת תיקוני חקיקה נוספים הנדרשים לאור השינויים שחלו בחוק מאז נחקק בישראל (1998). המלצות אלו הועברו למחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים האמונה על תיקוני חקיקה.
- הכנת תשתית לקביעת הנחיה של היחידה בנוגע לקווים מנחים לפרסום יזום של מסמכי עבודה הנוצרים עבור ועדה ממשלתית העוסקת בקביעת מדיניות.
- קביעת אמות מידה לשקיפות ברשויות ציבוריות: בהמלצות הצוות הוחלט על מהלך לגיבוש אמות מידה לשקיפות, ובכלל זאת אמצעי המדיה בהם עושה הרשות שימוש, בקשות חופש מידע, נגישות לציבור והיבטים נוספים. מהלך זה מופיע כחלק מהתחייבויות היחידה בתכנית הפעולה הלאומית לשנים 2018-2019 והצוות יסייע בגיבוש מדד זה.

בנוסף העביר הצוות שתי המלצות, שלא נכנסו לתוכנית הפעולה:

1. הצוות המליץ על פיתוח מערכות תומכות שקיפות לשימוש הרשויות הציבוריות, והציע כי הממשלה תיקח על עצמה את האחריות לפתח מתודות והנחיות הנוגעות לאיפיון מערכות חדשות אשר יתייחסו לצורך בשקיפות ובהנגשת נתונים כבר בשלב התכנון (TBD - Transparency By Design).
2. הצוות המליץ כי משרד המשפטים יפעל לקדם הסדר משפטי המאזן בין חופש המידע לפרטיות לאור האתגרים העכשוויים בתחום. בסופו של יום הוחלט (על ידי משרד המשפטים) כי בטרם יתחייבו על תיקוני חקיקה נוספים, תשלם מחלקת ייעוץ וחקיקה את הסדרת התיקון בנושא מידע יזום, כפי שהוכנס להתחייבות לשנים 2018-2019.

2. תהליכי שיתוף ציבור בתחום מאגרי מידע ממשלתיים:

נערך הליך שיתוף ציבור מקוון, שהתמקד בארבעה תחומי תוכן: תכנון ודיוור; תחבורה, אנרגיה וסביבה; חינוך ותעסוקה; עסקים וחברות. התהליכים התפרסמו בשיתוף פעולה עם כ-15 משרדי ממשלה הפועלים בתחומים אלה. התהליך פורסם באתר פומבי, והופץ לרשימות תפוצה ייעודיות וברשתות החברתיות. משרדי הממשלה וארגונים אזרחיים הפעילים בתחום הפיצו את התהליכים לרשימות תפוצה נוספות. האתר איפשר לציבור לכתוב תשובות לשאלות פתוחות כגון כגון "באיזה מידע הנמצא ברשות המדינה היית בוחר/ת על מנת לייעל ולקדם את תחום XXX בישראל, ומה היית עושה אתו?". בתהליך זה התקבלו 171 תשובות מ-833 משתתפים באתר. התשובות גובשו ל-19 תובנות (4-6 בכל תחום) ע"י מנהלי התהליכים, משתתפים בתהליך ובסיוע של חברת תובנות. התובנות הועברו למשרדים הרלוונטיים לשיקול ונכללו בתכנית עבודה השנתית להנגשת מאגרי מידע לציבור. החלטות עבור שלושה מהתהליכים פורסמו במהלך חודש אוגוסט.

3. פעילות לקידום מודעות ציבורית ל"ממשל פתוח":

- בספטמבר 2016 נערך "יום ממשל פתוח", שכלל 10 אירועים סימולטניים ב-3 מוקדים ברחבי הארץ (ת"א, ירושלים וחיפה), ובכלל זה אירוע שנערך בשפה הערבית. במסגרת הפעילות הוזמן הציבור למפגש עם בכירי ממשל אשר סיפרו על פעילות משרדי הממשלה, אתגריה והעשייה בתחומים השונים.

- רשות התקשוב הממשלתי יצאה בקמפיין לעידוד השימוש בדאטה גוב, אשר כלל פרסום והעלאת מודעות ברשתות החברתיות.

- בתקופת התכנית הייתה עבודה מאומצת ליצירת מסגרות להשתתפות הציבור ב"ממשל פתוח" ובכלל זה האקטונים לעידוד השימוש במידע ממשלתי. פעילות זו תגיע לשיאה בחודשים הקרובים, ובמסגרתה מתוכנן במרץ 2018 האקטון לפיתוח יישומים העושים שימוש במידע של המרכז למיפוי ישראל, המפורסמים באתר data.gov.il, ועוסקים בפתרונות בתחום הנדל"ן והמידע הגיאוגרפי. לצוותים שיפתחו את היישומים המנצחים ינתן פרס כספי. בנוסף, כחלק מפעילות "ממשל פתוח", רשות התקשוב הממשלתי מתכננת לערוך "Artech" - תחרות דאטה ואמנות. מטרת התחרות היא לייצר חיבור בין מידע ואומנות, באופן המעודד שימוש במידע ציבורי ומדגים את הערך החברתי והתרבותי של "ממשל פתוח".

במסגרת התחרות תעודד הרשות שימוש במידע ציבורי ליצירת עבודות אמנות (ובכלל זה מיצגים מקוונים ואינטראקטיביים, אמנות גרפית ועוד), בשותפות עם מוסדות ללימוד אמנות והקהילה הטכנולוגית. תחילת התחרות המתוכננת בפברואר 2018, ושיאה באירוע הסיום שיתקיים בהמשך 2018, בו תוכרנה העבודות הזוכות, להן יוענק פרס כספי.

4. שיתוף ציבור במסגרת גיבוש מדדי תוצאה ותכנית הפעולה הלאומית לשנים 2018-

2019

לקראת תכנית הפעולה לשנים 2018-2019, וכחלק ממהלך לגיבוש מדדי תוצאה ל"ממשל פתוח", רשות התקשוב הממשלתי קיימה תהליך שיתוף ציבור. בשלב הראשון נערכה היוועצות פרטנית באמצעות מפגשים אישיים עם מספר ארגוני חברה אזרחית הפועלים בתחומי "ממשל פתוח", בכוונה לייצר ממשק עבודה משותף ולהבין כיצד נכון לבנות את תהליך השיתוף לקראת גיבוש התכנית. בהמשך לתהליך זה, הוחלט לצאת למהלך היוועצות המבקש להגדיר את תוצאות הממשל הפתוח. על מנת להגיע לבעלי ידע מגוונים, כלל המהלך פנייה למשרדי ממשלה, לאנשי רשויות, לאנשי אקדמיה ולמגזרים השונים. לצורך היוועצות נפתחו שתי זירות מקוונות. הזירה הראשונה עסקה בשאלה מהן המטרות של "הממשל הפתוח" בישראל, וכיצד נדע שהן הושגו. במקביל, נערכה היוועצות רחבה בנושא תכנית הפעולה הבאה, במסגרתה עלו מספר תובנות לקידום אפקטיבי של ההתחייבויות הנכללות בתכנית, באופן שייצר את מירב הערך לאזרח. תובנות אלה אתגרו את החשיבה הקיימת בקידום ארבעת עקרונות הממשל הפתוח כפי שנוסחו בהחלטת הממשלה, וגובשו בשיתוף היחידות המופקדות על קידום "ממשל פתוח", באופן שיאפשר למידה וצמיחה בהתאם לכיווני הפעולה שהן מציעות.

תובנות מתהליך הגדרת תוצאות הממשל הפתוח:

אמון. מהלכי "ממשל פתוח" נועדו לחזק את האמון במערכת הציבורית, דרך עמידה בהתחייבויות (מרמת המדיניות ועד השירות למשתמש בקצה) ושיתוף יזום במידע ובהחלטות. האזרח בקצה צריך לדעת שהממשלה עובדת בשבילו.

ביצועים. מהלכי "ממשל פתוח" בעלי פוטנציאל לשפר את ביצועי הממשל ולאפשר לו להגיע לתוצאות שהגדיר, בדגש על שירות מהיר, נגיש וזמין. בסופו של יום, יש אזרח, ותפקיד הממשל לייצר לו ערך מדיד.

השפעה. דמוקרטיה משמעותה מעורבות ומודעות של הציבור להחלטות המתקבלות, למשאבים המשותפים ולהשפעה שהייתה לו. "ממשל פתוח" נועד לאפשר זאת. דמוקרטיה היא תכלית, ולא רק דרך.

ממשל אחד. האזרח צריך לראות מולו מערכת אחידה, עם ממשק משותף, נהלי שירות מחייבים וסטנדרטים אחידים. "ממשל פתוח" צריך להפוך עשרות ומאות יחידות - לממשל אחד, לגוף אחד.

תובנות מתהליך התחייבויות הממשלה ל-OGP:

שיתוף ציבור: המדד המרכזי להצלחתו של מהלך לשיתוף הציבור הוא השפעתו על תהליך קבלת ההחלטות, אותה יש למדוד ולשקף בתום התהליך.

שיתוף ציבור: כדי לבצע קפיצת מדרגה בשיתוף הציבור, נכון לשלב תהליכי שיתוף בשלבים השונים של תהליך המדיניות - החל משיתוף בשלבי ההתארגנות והגדרת המטרות, דרך שלבי המדידה וההערכה, ולצד זאת המשך השיתוף לאורך שלבי היישום.

שקיפות ודיווחיות: מהלכים לקידום שקיפות נדרשים להתמקד במידע שמספק מענה לצרכיו של האזרח. לצורך כך, על הממשלה לבחון אילו סוגי מידע ישרתו את האזרח וכיצד, ובהתאמה, להנגישם בשפה ובפורמט שיאפשרו להבינו בקלות. בה בעת, נכון לאפשר חיבור שלו למידע נוסף, באופן שייצר סינרגיה ויגדיל את הערך לציבור.

שקיפות ודיווחיות: על מנת לעודד מהלכי שקיפות יזומים, ולייעל את עבודת המערכת במאמצים עתידיים להשקפת מידע, יש לקדם הטמעה של שיטות ותשתיות ניהול ידע מוכוונות הנגשה. ניהול ידע מוסדר יאפשר זיהוי ואיתור מידע רלוונטי, וחיבור שלו למידע שמעשיר אותו, באופן שיקל על מהלכים להשקפתו.

יישום טכנולוגיות חדשות: שירותים טובים יותר לאזרח מסתמכים לעיתים על תשתיות טכנולוגיות שפוגעות בזכותו לפרטיות. בעת בניית תשתית חדשה, ובמהלכי "ממשל פתוח" בפרט, נכון לייצר מנגנון המאזן בין הצורך לייעל ולשפר שירותים ותהליכים ממשלתיים, לבין השמירה על פרטיות האזרחים, הן

כמדיניות מערכתית (top down) והן מבחינת התחשבות בהעדפות שונות לגבי מדיניות הפרטיות (bottom up).

יישום טכנולוגיות חדשות: במקביל לפתיחת התשתיות הטכנולוגיות של הממשלה למול הציבור, נכון לקדם שיתוף פעולה גם בין משרדי הממשלה, באופן שיאפשר להם למידה והשכלה הדדית, ויעודד אימוץ הדדי של פרקטיקות לקידום "ממשל פתוח".

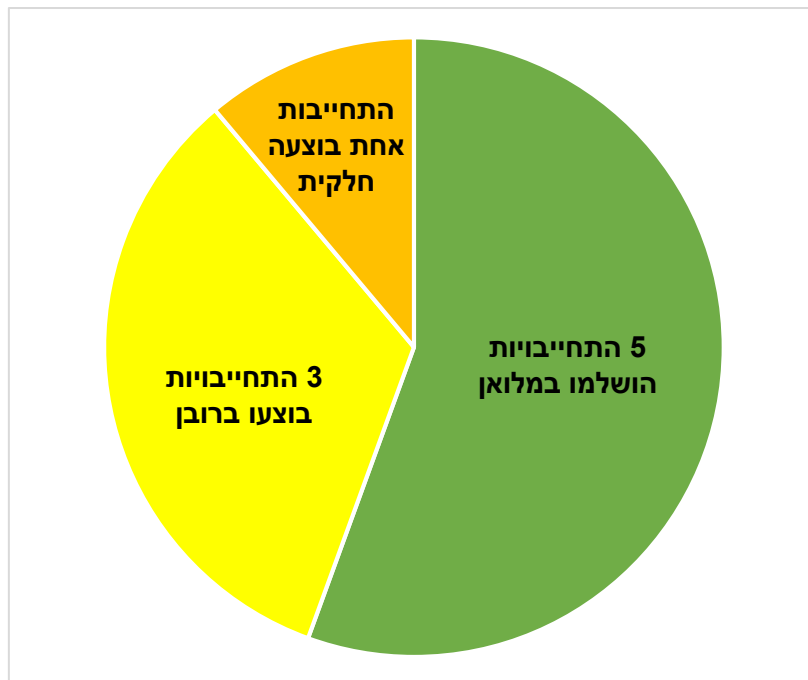

הנגשת מאגרי מידע: בשביל לבצע קפיצת מדרגה בהנגשת מידע, יש לסייע לציבור להפיק מהמאגרים ערך. לשם כך, נכון ראשית לפעול לשיפור איכות המאגרים, תוך הנגשת מטה-דאטה רלוונטי וסטנדרטיזציה של פורמטי ההנגשה. שנית, תהליך ההנגשה נדרש להתבצע תוך קבלת מידע מבעלי עניין, ובפרט, תוך תעדוף ההנגשה בהתאם לעמדה שהביעו.

3. יישום התחייבויות

טבלת סיכום

סה"כ - 81% מתכנית הפעולה הושלמה

לא בוצע
בוצע חלקית
בוצע ברובו
הושלם

מס"ד	התחייבות	יחידה מובילה	סטטוס השלמה
1	הסדרת מעמד וסמכויות היחידה הממשלתית לחופש המידע	היחידה הממשלתית לחופש המידע	בוצע חלקית <p>בוצע חלקית - משרד המשפטים גיבש נוסח מוסכם לשינוי הצעת המחליטים. עם זאת, בשל מחלוקת עם משרד הפנים לעניין הרחבת סמכות היחידה על רשויות מקומיות, טרם הועלה נוסח התיקון לממשלה.</p>
2	הטמעת השימוש באתר המרכזי לחופש מידע	היחידה הממשלתית לחופש המידע	בוצע ברובו <p>בוצע ברובו - בשנתיים שחלפו פעלה היחידה להגברת השימוש באתר המרכזי הן על ידי הרשויות הציבוריות (העלאת מידע לאתר) והן על ידי הציבור הרחב. בתקופה המדוברת היו מעל 150,000 כניסות לאתר המרכזי לחופש המידע. בשנת 2017 הוגשו יותר מ-2000 בקשות מידע באמצעות טופס מקוון שנמצא באתר.</p>
3	הגברת השקיפות אודות התקשרויות בין המדינה לגופים פרטיים	היחידה הממשלתית לחופש המידע	הושלם <p>בוצע ברובו - היחידה הממשלתית לחופש המידע בשיתוף עם אנף החשכ"ל במשרד האוצר פרסמו נוהל המחייב את הממשלה לפרסם באופן יזום את התקשרויות הרשות עם ספקים פרטיים. מאז כניסת הנוהל לתוקף, מועלים לאתר המרכזי לחופש המידע, בדרך קבע ואחת לרבעון, דוחות ההתקשרות עם ספקים פרטיים. ממוצע העמידה בחובת הפרסום הוא גבוה ועומד על כ-90%.</p>
4	הקמת אתר gov.il החדש להנגשת מידע ושירותים ממשלתיים לציבור	רשות התקשוב הממשלתי (יחידת ממשל זמין)	הושלם <p>הושלם - האתר עלה לשנתיים לפני כשנתיים וחצי, ומוצעים בו שירותים ממשלתיים ומידע ממשלתי לאזרח. האתר כולל כיום מעל ל-400 שירותים ממשלתיים דיגיטליים מקצה לקצה, ו-21 משרדים ורשויות ממשלתיים העבירו את אתריהם לאתר האחד. עד סוף 2017 צפויים להצטרף כ-8 משרדים ממשלתיים נוספים לאתר.</p>
5	הנגשת מאגרי מידע לציבור באתר data.gov.il	רשות התקשוב הממשלתי	הושלם <p>הושלם - משרדי הממשלה ויחידות הסמך מחוייבות כיום לפתח את כלל מאגרי המידע שלהן כברירת מחדל. במסגרת ההתחייבות, מונו נציגים ליישום החלטת הממשלה בקרב יותר מ-50 גופים, ונערכה</p>

<p>התייעצות עם הציבור בדבר תעדוף בהנגשת מאגרים. כ-1100 מאגרי מידע מופו, והשלמת המיפוי צפויה להסתיים בקרוב.</p>			
<p>הושלם (מצוי בביצוע מתמשך) - מדידת שביעות הרצון בוצעה ב-15 יחידות ממשלתיות, ופורסם דו"ח למדידת איכות השירות הממשלתי לציבור והיצע השירותים המקוונים של משרדי ממשלה. במקביל, מבצעת היחידה סקרים טלפוניים למדידת שביעות רצונם של מקבלי שירותים.</p>	<p>רשות התקשוב הממשלתי (היחידה לשיפור השירות לאזרח)</p> <p>הושלם</p>	<p>מדידת שביעות הרצון משירותי הממשלה לציבור ומאיכות השירות בערוצים השונים</p>	<p>6</p>
<p>בוצע ברובו - אתר מאגר החקיקה הלאומי עלה לאוויר בדצמבר 2014, וכולל את המידע על כל חוקי מדינת ישראל והחוקים שהתקבלו. האתר הורחב בדצמבר 2016 כך שיכלול את המידע על כל הצעות החוק בתהליך בכנסת הנוכחית ומהכנסת הראשונה ועד היום.</p>	<p>הכנסת - הלשכה המשפטית</p> <p>בוצע ברובו</p>	<p>הגברת השקיפות על מידע בנוגע לחקיקה</p>	<p>7</p>
<p>הושלם - נערך מכרז לספקים בנושא תכנון וביצוע של תהליכי שיתוף בעבודת משרדי הממשלה, שהוצג למשרדים ככלי עבודה משמעותי. במקביל, פותחו כלים ויישומים לשיתוף ע"י ממשל זמין.</p>	<p>האגף לממשל וחברה, משרד ראש הממשלה</p> <p>הושלם</p>	<p>פיתוח "ארגז כלים" ממשלתי לשיתוף בעבודת הממשלה</p>	<p>8</p>
<p>בוצע ברובו - תחום שיתוף הציבור מוסד בממשלה באמצעות מינוי בעלת תפקיד ייעודית לתחום, ונערכו מפגשים להטמעת השיתוף בממשלה במגוון רחב של פורומים. במסגרת זו הוקם פורום בין-משרדי, שעסק בפיתוח מתודולוגיית שיתוף, והיה שותף בכתיבת מדריך שיתוף הצפוי להתפרסם עד תום שנה זו. במקביל, התקיימו מספר תהליכי שיתוף ציבור במסגרת מהלכים לטיוב רגולציה ולהפחתת הנטל הבירוקרטי.</p>	<p>האגף לממשל וחברה, משרד ראש הממשלה</p> <p>בוצע ברובו</p>	<p>המשך גיבוש והטמעה של תהליכי "שיתוף ציבור" בעבודת הממשלה</p>	<p>9</p>

1. הסדרת מעמד וסמכויות היחידה הממשלתית לחופש המידע

דיווח השלמת התחייבות			
01.10.2017 – 01.06.2015			
היחידה הממשלתית לחופש המידע			היחידה המובילה
תיאור ההתחייבות			
כיום מוסדרות סמכויות היחידה הממשלתית לחופש המידע בהחלטת ממשלה ולא בחוק. סמכויותיה מוגבלות למשרדי הממשלה בלבד ורק לחלק מהנושאים שחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק חופש המידע) מסדיר. בהחלטת הממשלה נקבע כי שנתיים מיום הקמת היחידה הממשלתית, ידרש משרד המשפטים לבחון את אופן פעילות היחידה.			מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?
התאמת הסמכויות של היחידה הממשלתית לחופש המידע לאתגרי האכיפה בתחום חופש המידע.			תוכן ההתחייבות
ההתחייבות מאפשרת ליחידה הממשלתית לחופש המידע להגביר את היישום והאכיפה של חוק חופש המידע.			באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?
ההתחייבות מקדמת את מימוש זכותו הטבעית של האזרח למידע תוך הגברת השקיפות השלטונית.			תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות
הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל
		√	
משרד המשפטים גיבש נוסח מוסכם לשינוי הצעת המחליטים. עם זאת, בשל מחלוקת עם משרד הפנים לעניין הרחבת סמכות היחידה על רשויות מקומיות, טרם הועלה נוסח התיקון לממשלה.			תיאור התוצאות
- אישור נוסח חדש להחלטת ממשלה 2950. - תיקון החלטת ממשלה 2950.			צעדי המשך
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך
חלקית	31.3.16	1.6.15	קבלת עמדה עקרונית של משרד המשפטים בנושא זה
חלקית	1.10.17	1.4.16	ביצוע הצעדים הנדרשים לצורך הסדרת מעמדה של היחידה הממשלתית לחופש המידע בהתאם לעמדת הממשלה

פרטי קשר	
היחידה המובילה	היחידה הממשלתית לחופש המידע
איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה	ריבקי דב"ש
תפקיד ומחלקה	ראשת היחידה הממשלתית לחופש המידע, משרד המשפטים
אימייל וטלפון	rivkid@justice.gov.il 02-6546624
שותפים להתחייבות	מחלקת ייעוץ וחקיקה - משרד המשפטים
	משרדים ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים
	ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר

2. הטמעת השימוש באתר המרכזי לחופש מידע

דיווח השלמת התחייבות			
1.1.16 - 1.1.15			
היחידה הממשלתית לחופש המידע			היחידה המובילה
תיאור ההתחייבות			
<p>האתר המרכזי לחופש המידע, שעלה לאוויר בינואר 2014 מאפשר לפנות לרשויות מרובות מאתר אחד. נוסף על פרטי הרשויות, הממונים ודרכי ההתקשרות עמם, האתר מהווה פלטפורמה מרכזית שבאמצעותה ניתן לרכז מידע שכבר נמסר ע"י הרשויות וכן מידע אודות הסכמים והתקשרויות עם גופים פרטיים בנושאים שנקבעו בהחלטת הממשלה 1116 מיום 29.12.13. עם עליית האתר לאוויר, האתגר הוא העלאת המודעות לקיומו ועידוד השימוש בו הן על ידי הציבור והן על ידי הרשויות הציבוריות.</p>			<p>מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?</p>
<p>הרחבת המידע באתר המרכזי לחופש המידע והעלאת המודעות והשימוש באתר.</p>			<p>תוכן ההתחייבות</p>
<p>קיום ההתחייבות יוביל לשימוש רחב בקרב הציבור באתר לצרכי איתור מידע והגשת בקשות לפי חוק חופש המידע.</p>			<p>באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?</p>
<p>שקיפות - ההתחייבות מקלה על הציבור באיתור מידע רלוונטי ושימוש בו.</p>			<p>תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות</p>
הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל
	√		
<p>בשנתיים שחלפו פעלה היחידה להגברת השימוש באתר המרכזי הן על ידי הרשויות הציבוריות (העלאת מידע לאתר) והן על ידי הציבור הרחב. בין היתר, יצאה היחידה בקמפיין תקשורתי להעלאת מודעות הציבור לאתר, קיימה שיתופי פעולה עם רשויות ציבוריות במטרה להגדיל את מאגר התשובות, נעזרה ברשת החברתית לקידום תכני האתר ועוד. בשנתיים שחלפו אנו רואים התייבשות במספר המבקרים באתר המרכזי. בתקופה המדוברת היו מעל 150,000 כניסות לאתר המרכזי לחופש המידע. לאתר הועלו בשנה החולפת 720 תשובות, עליה של כ-60% לעומת השנה שקדמה לה. כמו כן, אנו רואים עלייה בשימוש בטופס המקוון להגשת בקשה למידע</p>			<p>תיאור התוצאות</p>

שנמצא באתר. בשנתיים האחרונות הרחבנו את רשימת הרשויות אליהן ניתן להגיש בקשה באמצעות הטופס, והוספנו מעל ל-700 רשויות חדשות. בשנת 2016 הוגשו באמצעות האתר 2144 בקשות למידע. בשנה הנוכחית הוגש כבר מספר זהה טרם הסתיימה, כך שנראית עלייה בכמות הבקשות המוגשות.					
בימים אלו נמצאת היחידה בשיאו של תהליך פיתוח מערכת ממוחשבת לניהול בקשות חופש המידע ברשות הציבורית. המערכת מכוונת לפרסום והעלאת מידע לאתר המרכזי באופן אוטומטי. עם עליית המערכת לאוויר אנו צופים עלייה משמעותית בכמות המידע שיונגש לציבור.			צעדי המשך		
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך		
הושלם חלקית	1.1.16	1.1.15	יצירת פרקטיקה שוטפת של העלאת מידע (תשובות, הסכמים והיתרים) לאתר		
הושלם חלקית	1.9.15	1.3.15	הרחבת בסיס המידע באתר ושיפור הנגשתו		
פרטי קשר					
היחידה הממשלתית לחופש המידע, משרד המשפטים			היחידה המובילה		
ריבקי דב"ש			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה		
ראשת היחידה הממשלתית לחופש המידע, משרד המשפטים			תפקיד ומחלקה		
rivkid@justice.gov.il 02-6546624			אימייל וטלפון		
ממשל זמין			משרדים ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים		שותפים להתחייבות
			ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר		

רשות התקשוב הממשלתי
משרד ראש הממשלה

3. הגברת השקיפות אודות התקשרויות בין המדינה לגופים פרטיים

דיווח השלמת התחייבות				
1.6.15 - 1.6.14				
היחידה הממשלתית לחופש המידע				היחידה המובילה
תיאור ההתחייבות				
<p>ביום 1.6.14 נכנסה לתוקפה החלטת ממשלה (החלטה מס' 1116 מיום 29.12.13), המחייבת את משרדי הממשלה לפרסם התקשרויות והיתרים שנעשו לגבי שימוש במשאבים ציבוריים או מתן שירות לציבור באתר המרכזי לחופש המידע. על היחידה הממשלתית לחופש המידע לוודא כי החלטת הממשלה תיושם באופן המיטבי. כמו כן, היחידה פועלת בשיתוף פעולה עם אגף החשבת הכללית באוצר על מנת לשפר את איכות המידע שיונגש לציבור בתחום הוצאות המדינה.</p>				מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?
הרחבת המידע המונגש לציבור בתחום התקשרויות והוצאות המדינה.				תוכן ההתחייבות
ההתחייבות מקדמת את יישום החלטת הממשלה בנוגע לפרסום התקשרויות והיתרים לגבי שימוש במשאבים ציבוריים.				באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?
הגברת שקיפות השלטון בנושאי הפרטה, באופן שמקדם אחריותיות של הממשלה בנוגע לשימוש במשאבים ציבוריים.				תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות
הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל	רמת השלמה
√				
<p>היחידה הממשלתית לחופש המידע בשיתוף עם אגף החשכ"ל במשרד האוצר פרסמו נוהל המחייב את הממשלה לפרסם באופן יזום את התקשרויות הרשות עם ספקים פרטיים. מאז כניסת הנוהל לתוקף, מועלים לאתר המרכזי לחופש המידע, בדרך קבע ואחת לרבעון, דוחות ההתקשרות עם ספקים פרטיים. ממוצע העמידה בחובת הפרסום הוא גבוה ועומד על כ-90%.</p>				תיאור התוצאות
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך	
הושלם	1.6.15	1.6.14	מעקב אחר יישום החלטת הממשלה	
הושלם	1.6.15	1.1.15	סיוע בהטמעת שינויים במערכת דיווח הוצאות המדינה (מרכב"ה)	

הושלם	1.6.15	1.2.15	קביעת סטנדרטים לדיווח הוצאות המדינה באופן שוטף
פרטי קשר			
היחידה הממשלתית לחופש המידע, משרד המשפטים			היחידה המובילה
ריבקי דב"ש			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה
ראש היחידה לחופש המידע, משרד המשפטים			תפקיד ומחלקה
rivkid@justice.gov.il 02-6546624			אימייל וטלפון
החשבת הכללית, משרד האוצר			שותפים להתחייבות
			משרדי ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים
			ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר

4. הגברת השקיפות על מידע בנוגע לחקיקה

דיווח השלמת התחייבות					
הגברת השקיפות על מידע בנוגע לחקיקה					
1.6.2017 - 1.7.2013					
היחידה המובילה		הכנסת			
תיאור ההתחייבות					
מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?		הבעיה עמה מתמודדת ההתחייבות היא חוסר מידע פומבי ומלא בנוגע לחוקי מדינת ישראל ולהצעות חוק.			
תוכן ההתחייבות		מטרת ההתחייבות להביא לשקיפות במידע אודות חוקים והצעות חוק, ולהציגו בצורה פומבית וחינמית לציבור הרחב וכן למשרדי הממשלה וארגוני חברה אזרחית.			
באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?		באתר הכנסת הוקם אתר חדש ששמו מאגר החקיקה הלאומי, המקיף את כלל המידע והנתונים על חוקי מדינת ישראל. מאגר החקיקה הלאומי עלה לאוויר לראשונה באתר הכנסת ב-2014, ומוצג בו כל המידע על חוקי מדינת ישראל כפי שנחקקו והמעטפת הפרלמנטרית של כל אחד מהם (פרוטוקולים של דיוני הוועדות והמליאה ושידורים שלהם, וכן כל נוסחי הצעות החוק והחומרים שהוצגו בישיבות הוועדות). משנת 2016, מוצגות בו גם הצעות החוק שבהליך חקיקה בכנסת הנוכחית, וכן מידע אודות הצעות החוק מהכנסת הראשונה ועד הנוכחית והמעטפת הפרלמנטרית שלהן.			
תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות		<p>שקיפות: מילוי ההתחייבות מביא להנגשת מידע חשוב ומשמעותי שקודם לכן לא היה זמין בצורה זו.</p> <p>שיתוף ציבור: הצגת המידע מאפשרת לציבור הרחב להיות מודע להליכי החקיקה המתנהלים בכנסת ולאפשר להביע עמדתו ביחס אליהם. בכך היא משפרת את יכולת הציבור, וכן את יכולתם של ארגוני החברה האזרחית, להשתתף ולהשפיע על קבלת החלטות ציבוריות.</p>			
רמת השלמה		טרם החל	נמוכה	גבוהה	הושלם
				√	
תיאור התוצאות		אתר מאגר החקיקה הלאומי עלה לאוויר בדצמבר 2014, וכולל את המידע על כל חוקי מדינת ישראל והחוקים שהתקבלו. האתר הורחב בדצמבר			

2016 כך שיכלול את המידע על כל הצעות החוק בתהליך בכנסת הנוכחית ומהכנסת הראשונה ועד היום.			
פיתוח מערכת להכנת הנוסח המלא של חוקי מדינת ישראל, כך שאפשר יהיה להציגם באופן פומבי וחינמי בנוסח עדכני הכולל את כל תיקוניהם – עד דצמבר 2018.			צעדי המשך
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך
הושלם	9.12.2014	1.7.2013	הרחבת אתר הכנסת כך שיוצגו בו כל חוקי המדינה וכל התיקונים שלהם שנחקקו במשך השנים והמסמכים הרלוונטיים לכל תיקון (נוסחי הצעות החוק, פרוטוקולים של ישיבות וועדות הכנסת ודברי הכנסת והחוקים כפי שפורסמו בפרסומים הרשמיים)
הושלם	1.4.2015	1.11.2014	קיום מפגשים עם גורמי חברה אזרחית לקבלת בקשות ורעיונות להרחבת המידע המוצג ואופן הנגשתו לציבור
הושלם	דצמבר 2016	מרץ 2015	הרחבת אתר הכנסת והצגת הצעות חוק בתהליכי חקיקה
הושלם חלקית	דצמבר 2018	יוני 2015	פיתוח מערכת להכנת נוסח מלא של חוקי מדינת ישראל הכולל את כל התיקונים שהתקבלו לכל חוק, ותחילת עבודה במערכת להכנת נוסח מעודכן של החוקים
פרטי קשר			
			היחידה המובילה
			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה
			תפקיד ומחלקה
מנהלת מאגר החקיקה הלאומי			
Galib@knesset.gov.il 050-6216746			אימייל וטלפון

משרד המשפטים	משרדי ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים	שותפים להתחייבות
ארגוני חברה אזרחית	ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר	

5. הקמת אתר gov.il החדש להנגשת מידע ושירותים ממשלתיים

דיווח השלמת התחייבות				
1.1.16 - 1.1.15				
רשות התקשוב הממשלתי (יחידת ממשל זמין)				היחידה המובילה
תיאור ההתחייבות				
כיום קיימים בישראל מספר רב של אתרים ממשלתיים. מדינות שונות בעולם פועלות לאיחוד אתרי הממשלה, מהלך אשר מביא להנגשת מידע ושירותים לאזרח באופן מיטבי ובמקביל לחיסכון משמעותי בעלויות.				מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?
הקמת אתר אחוד למשרדי הממשלה.				תוכן ההתחייבות
האתר הממשלתי ינגיש מידע ממשלתי ושירותים ממשלתיים באופן אחוד, תוך סיפוק חוויית משתמש אחידה והיצמדות לסטנדרטים אחידים.				באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?
שיפור השירות הממשלתי לציבור, ניהול אפקטיבי של משאבים ציבוריים. כמו כן, האתר האחד כפלטפורמת מידע מקדם שקיפות ואחריותיות.				תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות
מידע נוסף				
הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל	רמת השלמה
√				
<p>רשות התקשוב הממשלתי העלתה לאוויר לפני שנתיים וחצי אתר ממשלתי אחוד ובו שירותים ומידע ממשלתי עבור האזרח, בממשק חדשני ונגיש, המותאם למגוון מכשירי קצה. האתר האחד נבנה מתוך גישת "האזרח במרכז" ולאחר ניתוח של צרכי האזרח בנוגע לאופן צריכת המידע והשירותים. באתר ניתן לעיין במידע ממשלתי ולצרוך שירותי ממשלה מכל מקום ובכל עת, תוך צמצום הנטל הבירוקרטי בהשוואה למצב הקודם.</p> <p>האתר נועד לשמש את כלל האוכלוסייה, ולכן על מנת להגיע לתוצאות הטובות ביותר, נערכו מחקרים מקיפים על אתרי ממשלות בעולם. בנוסף, התקיים שיתוף פעולה עם ממשלת בריטניה ונעשה שימוש בידע המקצועי שנצבר ובקוד הפתוח של אתר Gov.uk בממשלת בריטניה. כמו כן, נעשה שימוש בטכנולוגיות WEB המתקדמות בעולם. למלאכת הכתיבה קדמו בדיקות משתמשים, קבוצות מיקוד וסקרים אינטרנטיים והיוועצות בשולחנות עגולים, ואלו ימשיכו ללוות את פריסת האתר החדש בשנים הקרובות ולסייע בבחירת המידע שהציבור מחפש</p>				תיאור התוצאות

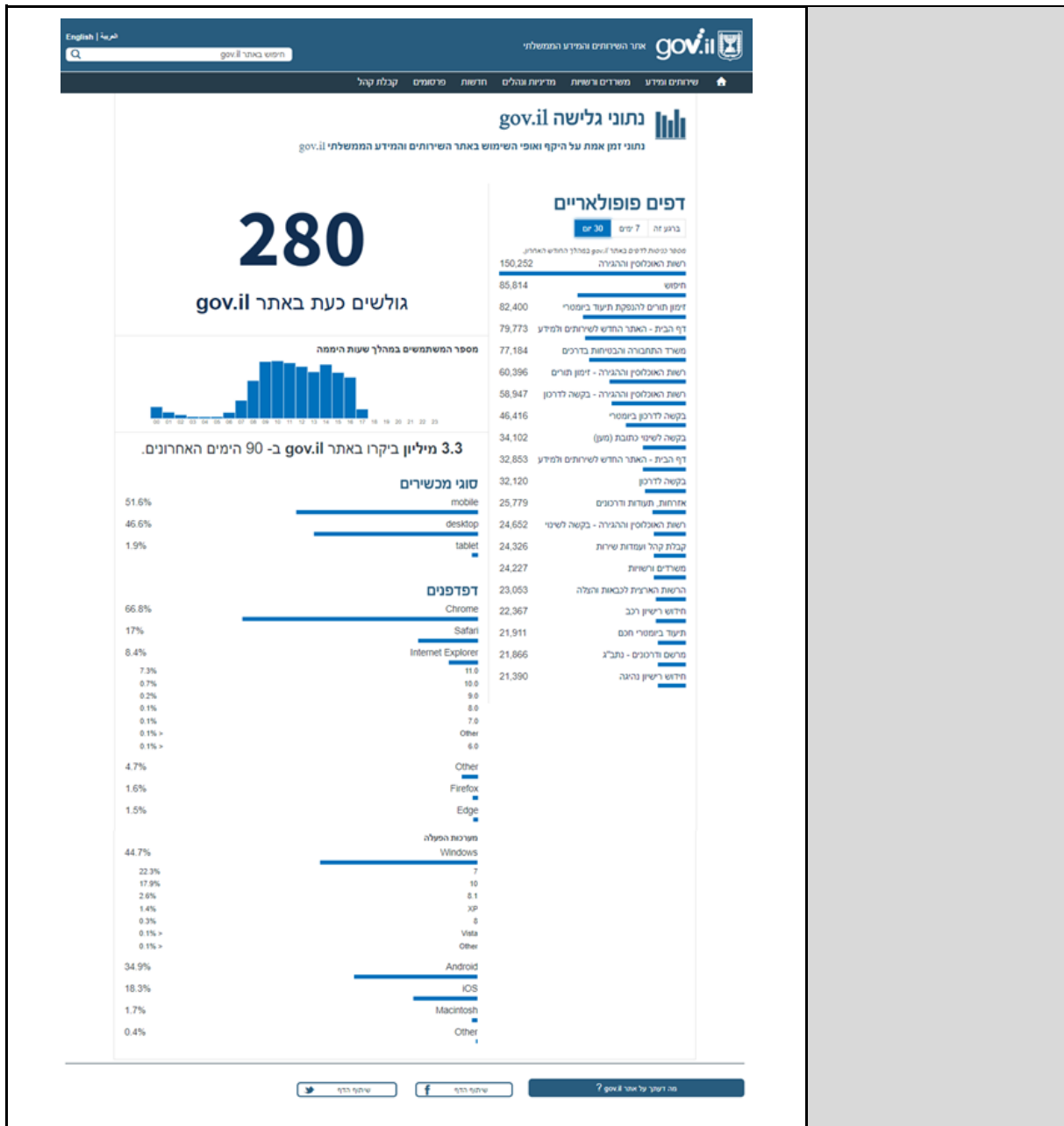
ובהנגשתו בהתאם להרגלי הגלישה של הציבור. כיום כולל האתר מעל 400 שירותים מקצה לקצה. 21 משרדים ורשויות ממשלתיים מופיעים כיום באתר האחוד, תוך ביטול אתר האינטרנט הממשלתי הישן שלהם. עד סוף השנה יתווספו לאתר האחוד כ-8 משרדים ממשלתיים נוספים.

נתונים מספריים:

בשנת 2016 נצפו 9,407,972 דפים. במהלך שנת 2017 (חודשים ינואר-אמצע ספטמבר) נצפו 17,074,938 דפים.

בשנת 2016 נעשו 3,611,214 פעולות באתר גוב ובשנת 2017 (חודשים ינואר עד אמצע ספטמבר) נעשו 6,891,009 פעולות באתר.

האתר מאפשר כיום לצפות בזמן אמת בדפים פופולאריים ובמספרי כניסות, ולדעת בזמן אמת כמה אזרחים נמצאים באתר. האתר מונגש גם בשפה האנגלית ובשפה הערבית. חשוב לציין כי לא בוצע קמפיין ותהליך שיווק לאזרחים.

הרחבת פריסת האתר במשרדי הממשלה וכניסת כל המשרדים הקיימים עד צעדי המשך 2020.

רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך
בוצע	30.6.15	1.1.15	גיבוש תכנית להקמת האתר ושיתוף הציבור בה
בוצע	16.30.6	30.6.15	העלאת גרסה ראשונה של האתר האחוד

פרטי קשר

ממשל זמין, התקשוב הממשלתי, משרד ראש הממשלה	היחידה המובילה	
יוגב שמני	איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה	
מנהל ממשל זמין, התקשוב הממשלתי, משרד ראש הממשלה	תפקיד ומחלקה	
yogev@cio.gov.il 02-5394090	אימייל וטלפון	
מטה ישראל דיגיטלית, משרדי הממשלה ויחידות הסמך	משרדי ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים	שותפים להתחייבות
ציבור האזרחים	ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר	

6. הנגשת מאגרי מידע לציבור באתר data.gov.il

דיווח השלמת התחייבות				
30.09.2017 - 1.1.2015				
רשות התקשוב הממשלתי				היחידה המובילה
תיאור ההתחייבות				
מטרת הפרויקט היא לשפר את השירות לציבור ולעודד שימוש יצירתי של הציבור, האקדמיה והממשל במאגרי המידע הממשלתיים.				מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?
מיפוי מאגרי המידע הקיימים, שיפור הפלטפורמה הטכנולוגית להנגשתם ועידוד הציבור לפיתוח אפליקציות העושות שימוש במאגרים.				תוכן ההתחייבות
החלטת הממשלה מס' 1933 מחייבת את כלל משרדי הממשלה להנגיש את מאגרי המידע שלהם לציבור. מיפוי מאגרי המידע המרכזיים מאפשר לבחון את חשיבותם לציבור ולתעדף את הנגשתם בהתאם. המידע שמונגש לציבור במסגרתם מאפשר לפתח אפליקציות לטובת האזרח, באופן שמשפר את השירות לציבור ומייצר ערך לאזרח.				באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?
שקיפות, שיתוף ציבור, אחריותיות.				תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות
הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל	רמת השלמה
	✓			
<p>כפי שהוזכר בדו"ח הקודם, במסגרת החלטת הממשלה מס' 2097 מיום 10.10.2014 הוקם צוות בין-משרדי להנגשת מאגרי מידע, שהמליץ על מדיניות טכנולוגית ומשפטית להנגשת מאגרי מידע ממשלתיים ועל מאגרי מידע ממשלתיים בעלי ערך ציבורי, שיונגשו לציבור עד סוף שנת 2016. בסוף יולי 2016 פורסמו המלצות הצוות הבין-משרדי להנגשת מאגרי מידע. המלצות הצוות, בהובלת רשות התקשוב הממשלתי, קיבלו תוקף במסגרת החלטת ממשלה מס' 1933 מיום 30.10.2016 בנושא "שיפור העברת המידע הממשלתי והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור". ההמלצות בעלות השפעות רחבות וארוכות טווח על היקף ההנגשה של מאגרי מידע ממשלתיים לציבור ועל איכותם. בין ההחלטות:</p> <p>- על המשרדים להנגיש, עד לשנת 2022, את כלל מאגרי המידע ברשותם שאין מניעה משפטית לפרסומם על-פי כל דין או בשל שיקולים רלוונטיים אחרים, ובפרט לקדם מאגרים בעלי חשיבות לציבור.</p>				תיאור התוצאות

- אומצו עקרונות להנגשת מאגרי מידע, לרבות סטנדרטים להנגשת מידע, היקף המידע שיונגש ומתכונתו, מדיניות משפטית, הכוללת בחינת היבטים של פרטיות, ביטחון, אבטחת מידע וכיו"ב ועוד.
- הוטל על משרדי הממשלה למפות את כלל המידע שברשותם עד לסיום שנת 2017 ולשלב בתוכניות העבודה השנתיות, החל משנת 2017, פעילות להנגשת מאגרי מידע.
- הוגדרה אחריותה הרחבת של רשות התקשוב הממשלתי על הנגשת מאגרי מידע ועל ניהול שיח מתמשך עם הציבור בדבר האינטרס הציבורי לפרסום המידע. בנוסף נקבע, כי הרשות תשמש גורם מנחה למשרדים בתחום הנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור.
- הוקצה תקציב מרכזי לתמרוץ משרדי הממשלה לפעול להנגשת מאגרי מידע ולתמרוץ יזמים ומפתחים לפעול לפיתוח יישומים על בסיס המידע הממשלתי [תקציב ייעודי בסך של 15 מל"ח החל משנת 2017, לצורך תמרוץ משרדי ממשלה לטובת העברת מידע בין משרדים והנגשת מאגרי מידע לציבור]. לא הוגדר חלוקה בין שתי המטרות, אלא נקבעה כל שנה בהתאם לצרכים בשטח.
- הוקמה ועדת היגוי ליישום החלטת הממשלה, המורכבת מנציגי רשות התקשוב, אגף התקציבים במשרד האוצר ומטה ישראל דיגיטלית במשרד לשוויון חברתי, אשר מפקח על יישום ההחלטה.

יצירת תשתית ארגונית והטמעת תפיסת "מידע פתוח"

בעקבות החלטת הממשלה, מנכ"לי משרדי הממשלה התבקשו למנות נציג בכיר מטעמם ליישום החלטת הממשלה. בסה"כ ב-47 גופים מונה נציג, כולל 6 גופים שאינם מחויבים בהחלטת הממשלה אשר התנדבו לעשות זאת ולבצע את החלטת הממשלה. רשות התקשוב הממשלתי קיימה שני כנסים עם קבוצת הממונים כדי להסביר את מהות ההחלטה, להעביר כלים ליישומה ולבנות קהילה של מובילים ממשלתיים בתחום.

כחלק מהפצת ידע בנושא ההחלטה והיתרונות של מידע פתוח, ומתוך הבנה כי הנגשת מאגרי מידע לציבור דורשת מעורבות של גורמים רבים במשרדי הממשלה, רשות התקשוב העבירה הרצאות למספר פורומים של בכירים בשירות הממשלתי ביניהם: מנכ"לי המשרד; סמנכ"לי תכנון; מנהלי מערכות מידע; מנהלי תכניות עבודה; ממונים על חופש המידע; ובפורומים נוספים כגון פורום בינמשרדי לתשתיות לאומיות; פורום בינמשרדי למידע גיאוגרפי; התכנית הלאומית לתחבורה חכמה; פורום הגנת הפרטיות במגזר הציבורי; קורס מובילים דיגיטליים; הוועדה בין משרדית להפחתת גזי חממה; כנס עם איחוד האירופי על אתגרים בתחום הדיגיטל; ובכנסת. התוצאה היא מודעות רחבה בתפקידים רבים בממשלה לקיומה של ההחלטה וליועודה. רשות

התקשוב מקבלת פניות יזומות מגופים שונים בתוך הממשלה הרוצים לקדם את מטרות ההחלטה בתחום אחריותם.

מיפוי והנגשת מאגרי מידע

בינואר 2017, ראש רשות התקשוב הממשלתי הוציא הנחיות מחייבות למשרדים בנוגע ליישום החלטת הממשלה. ההנחיות קבעו אבני דרך למשרדים לביצוע מיפוי המאגרים ויצירת תכנית עבודה להנגשת המאגרים. רשות התקשוב הממשלתי ליוותה את כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך בעמידה בדרישות ההחלטה. עד סוף שנת 2017, כ-1100 מאגרים מופו ע"י 31 משרדי ממשלה ויחידות סמך. מיפוי של כלל מאגרי המידע מהווה בסיס לתכנית הרב שנתית להנגשת כלל מאגרי המידע. המיפוי גם מאפשר לציבור לדעת אילו מאגרים קיימים כאשר הם באים לבקש מידע. בנוסף, המיפוי ישרת את המשרדים בניהול נכסי המידע ולצרכי העברת מידע בין משרדים. נכון לתחילת אוגוסט, הונגשו באתר data.gov.il 400 מאגרי מידע מ-44 ארגונים. מדובר על כמאה מאגרים חדשים בשנה האחרונה; יותר מפי שניים מהם מאז תחילת ההתחייבות. 16 ארגונים חדשים הצטרפו בשנתיים האחרונות והנגישו מאגרים באתר. בהתאם לתכנית העבודה שהוגשו, צפויים להתווסף עוד 80 מאגרים חדשים לפחות עד סוף השנה. אמנם המספר אינו גדול במונחים בינלאומיים, אך יש לציין מספר מאגרים משמעותיים מאוד שעלו בשנה האחרונה, וביניהם:

- גושים וחלקות
- דוחות כספיים של כל הרשויות המוניציפליות
- נתוני חינוך
- נתוני קרנות פנסיה וגמל
- נתוני תאונות דרכים ברמת הפרט
- נתוני זיהום
- נתונים אודות שוק התעסוקה
- נתונים בתחום הבנייה כולל נתוני סיוע ותכניות ממשלתיות
- נתונים אודות יישום החלטת ממשלה

כמו כן, במסגרת ההתחייבות החל תהליך של בדיקת איכות המאגרים באתר data.gov.il, כדי לתקן לינקים שבורים, ליצור API היכן שניתן, ולהסיר קבצים בפורמטים שאינם פתוחים. רשות התקשוב נמצאת בתהליכי חיפוש לכלים שיוכלו לבצע בדיקות באופן אוטומטי כחלק מתהליכים שונים לשיפור איכות המאגרים. כתוצאה מהשינויים, ראינו הכפלה בכניסות ל-data.gov.il:

תמיכה וסיוע למשרדים לביצוע הנגשת מאגרי מידע לציבור

<p>עד כה, מתוך התקציב הייעודי בהחלטת הממשלה, הועברו למשרדים כ-4 מיליון ₪ לשנת 2017 לצורך הנגשת מאגרים לציבור. במהלך השנה גילינו שעבור משרדים רבים סיוע בשירותים מועדף על פני העברת תקציב, ולכן רשות התקשוב נמצאת בתהליכי יצירת התקשרות לנושאים כגון:</p> <ul style="list-style-type: none"> - יצירת מדיניות התממה (אנונימיזציה) – שיטות להפוך מידע פרטי למידע שלא ניתן לזהויו לצורך הנגשתו לציבור. בשיתוף עם משרדי ממשלה אחרים ובסיוע יועץ מומחה, תיוצר מדיניות מומלצת ממשלתית. - המלצות בתחום ניהול סיכונים – בסיוע יועץ מומחה, רשות התקשוב תייצר מסמך המלצות בנוגע לניהול סיכונים בעת הנגשת מאגרי מידע לציבור, בעקבות בקשות רבות מצד משרדי ממשלה ובהתאם למדיניות הרשות בדבר חשיבות ניהול סיכונים. - העסקת מנתחי מידע (data analysts) שסייעו למשרדי הממשלה לתכנן, לארגן ולנתח מידע לצורך הנגשתו לציבור. - תכנון תהליכי איסוף, ניהול והנגשת מאגרים – ייעוץ בבניית תהליכים ארגוניים מותאמים להנגשת מידע לציבור, כולל תהליכי אישור, תכנון מערכות, בניית קשרים ל-data.gov.il, בדיקת איכות הנתונים ועוד. - בשיטות העברת מידע מהמערכות המשרדיות לתוך data.gov.il. - ייעוץ בנושא זיהוי מאגרי מידע עם פוטנציאל שימוש גבוה, זיהוי קהלי משתמשי מידע פוטנציאליים בתחומים שונים ועוד. 			
<ul style="list-style-type: none"> - הכנת תכניות רב שנתיות להנגשת כלל מאגרי המידע. - יצירת מדיניות התממה והמלצות בנושא ניהול סיכונים. - יצירת כלים נוספים לסיוע משרדי ממשלה בתהליך הנגשת מאגרי מידע לציבור. - קיום האקאדון לעידוד השימוש במאגרי מידע מונגשים. - קיום תהליכי התייעצות עם הציבור ועם קהלי יעד נוספים. - שיפורים לתשתית הטכנולוגית data.gov.il. 			
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך
הושלם	ללא	2011	עידוד המשרדים לחשיפת מאגרים ממשלתיים חדשים
בביצוע	ללא	2014	שיפור איכות המאגרים המפורסמים
הושלם	ללא	2014	דו שיח מול ציבור המפתחים וקבלת דרישות למאגרים

הושלם	1.6.2015	1.1.2015	מיפוי המאגרים המרכזיים במשרדי הממשלה
חלקית	30.9.2017	5.1.2017	מיפוי כלל מאגרי המידע במשרדי הממשלה*
פרטי קשר			
רשות התקשוב הממשלתי (מטה), משרד ראש הממשלה			היחידה המובילה
אילנה פינשו			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה
מנהלת תחום בכיר, פרויקטים מיוחדים			תפקיד ומחלקה
ilanap@cio.gov.il 02-6664897			אימייל וטלפון
משרדי הממשלה ויחידות הסמך			שותפים להתחייבות
מפתחים, חוקרים ואזרחים, המעוניינים לעשות שימוש במידע לעניין אישי, מחקרי או אחר לשם פיתוח אפליקציות לרווחת הציבור.			
			משרדי ממשלתיים, יחידות סמך ונופים ציבוריים
			ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר

7. מדידת שביעות הרצון משירותי הממשלה לציבור ומאיכות השירות בערוצים השונים

דיווח השלמת התחייבות				
31.12.2015 - 01.01.2014				
היחידה המובילה			היחידה לשיפור השירות לציבור, רשות התקשוב הממשלתי	
תיאור ההתחייבות				
מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?			עד היום טרם בוצעה בדיקה ע"י הממשלה באופן רחבי של איכות השירות הניתן לציבור. רק חלק קטן מהגופים בחנו את עצמם בהיבט זה, וכל גוף עשה זאת באופן שונה, ללא מתודולוגיה אחידה הניתנת להשוואה.	
תוכן ההתחייבות			מדידת איכות השירות הניתן לציבור במשרדי ממשלה.	
באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?			ההתחייבות מקדמת את שיפור השירות לציבור ע"י יצירת סטנדרטיזציה, תוך הגדרת נקודת ייחוס למתן שירות ממשלתי מצוין ושימוש ככלי ניהולי למיקוד משאבים וללמידה.	
תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות			שיפור השירות הממשלתי לציבור.	
רמת השלמה			טרם החל	נמוכה
			גבוהה	הושלם
			√	
תיאור התוצאות			<p>בשנת 2014 בוצעה מדידה ב-10 משרדי ממשלה גדולים, המספקים שירות לציבור. בשנת 2015 הורחבה המדידה ל-15 יחידות ממשלתיות, המספקות שירותים לציבור בהיקף נרחב באמצעות לשכות שירות (שירות פרונטלי). הגופים נחשפים לתוצאות המדידה באופן שוטף, ובכך מתאפשר להם לבצע פעילויות מיידיות לשיפור התהליכים של מתן השירות לטובת שיפור תוצאות המדידה.</p> <p>פרסום דו"ח התקשוב הממשלתי לשנת 2015 לוועדת המדע בכנסת, בטקס שהוכרו בו המשרדים המצטיינים. הדו"ח כלל שני חלקים:</p> <p>א. דו"ח מדידת איכות השירות הממשלתי לציבור לשנת 2014: הדו"ח משקף תוצאות סקר</p>	

<p>שביעות רצון מהשירות הממשלתי של 20,000 איש מכלל המגזרים ואת חוויית הלקוח בערוצי השירות השונים. הדו"ח משמש לקידום סטנדרטים באופן אספקת השירות הממשלתי לציבור וכלי לגופים הנמדדים לעבודה שוטפת לשיפור איכות השירות הניתן.</p> <p>ב. דו"ח ממשל זמין מודד את היצע השירותים המקוונים של משרדי ממשלה בשנים-2013 ו-2014 וסוקר את פעילות משרדי ממשלה ורשויותיה בתחום הנגשת המידע והשירותים הממשלתיים והפיכתם לדיגיטליים.</p> <p>פרסום זה יצר שיח פנים-ממשלתי וציבורי סביב רמת השירות הממשלתי הניתן לציבור ותחרויות בין המשרדים לשפר את השירות ללקוחות ולהשתפר בדירוג בהשוואה ליתר המשרדים הנמדדים.</p> <p>היחידה לשיפור השירות פועלת באופן מתמשך לשפר את שיטת המדידה והתאמתה לשביעת רצונם של לקוחות השירות הממשלתי. בדיקת איכות השירות שניתן בערוצים שונים – פורנטלי, טלפוני ואינטרנטי – משלבת בדיקת מומחה עם סקרי לקוחות. השימוש בסקרי לקוחות חשוב כדי לבחון את חוויית הלקוח בפועל. עד כה התבצעה מדידת איכות השירות הפורנטלי באמצעות סקרים מול אנשים שפנו לקבלת שירותים בלשכות השירות. במסגרת המדידה נבחנה שביעות רצונם של מקבלי השירות מהשירות. במטרה להגיע לקהלים נוספים של מקבלי שירות (לדוגמה, פונים באמצעות הטלפון, או לקוחות המקבלים מידע מאתר האינטרנט ללא פנייה ישירה למשרד) נערך ב-2016 פיילוט לביצוע סקרים טלפוניים, כדי לבחון את אפקטיביות השיטה. לאור הצלחת הפיילוט שבוצע ב-2016 והגעה לקהלים נוספים של מקבלי שירות, אנו ממשיכים לבצע סקרים טלפוניים משנת 2017 ואילך.</p>				
<p>נמשכת מדידת רמת השירות בגופים הממשלתיים.</p>	<p>צעדי המשך</p>			
<table border="1"> <tr> <td data-bbox="188 1834 323 1957">רמת השלמה</td> <td data-bbox="323 1834 421 1957">תאריך סיום</td> <td data-bbox="421 1834 536 1957">תאריך התחלה</td> </tr> </table>	רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	<p>אבן דרך</p>
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה		
<p>מתמשכת</p>		<p>1.1.14</p>	<p>ביצוע מדידה ב-10 גופים הגדולים נותני השירות לציבור</p>	

הושלם		1.1.15	פרסום דוח מדידה שנתי עבור שנת 2014	
מתמשכת		1.5.15	הרחבת המדידה לכלל הגופים בעלי שירות פרונטלי נרחב (למעט ב"ח)	
מתמשכת		1.1.17	בחינה של שיטות מדינה שונות להרחבת המדידה לגופים נוספים והעמקה בקיימים לביצוע החל מ-2017	
פרטי קשר				
היחידה לשיפור השירות לציבור, רשות התקשוב הממשלתי			היחידה המובילה	
איתן פסח			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה	
מנהל היחידה לשיפור השירות הממשלתי לציבור, התקשוב הממשלתי			תפקיד ומחלקה	
eitanpe@cio.gov.il 02-6293007			אימייל וטלפון	
משרדי הממשלה ויחידות הסמך הנמדדות			משרדי ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים	שותפים להתחייבות
אקדמיה - גיבוש אופן המדידה, שותפות בוועדת ההיגוי			ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר	

8. פיתוח "ארגז כלים" ממשלתי לשיתוף בעבודת הממשלה

דיווח השלמת התחייבות	
01.03.17 - 01.04.12	
היחידה המובילה	אגף ממשל וחברה, משרד ראש הממשלה
תיאור ההתחייבות	
מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?	המשך הרחבת גיוון הפלטפורמות והכלים הנגישים עבור הממשלה לביצוע תהליך שיתוף ציבור לרבות שיתוף ארגונים, הן באופן מקוון והן באופנים אחרים כגון הפעלתם של שולחנות עגולים בין מגזרים.
תוכן ההתחייבות	פיתוח כלים מקוונים, שישמשו את משרדי הממשלה בתהליכי שיתוף הציבור. זאת במטרה לממש את החזון של שיתוף הציבור ולשפר את יכולות המשרדים לבצע תהליכי שיתוף אפקטיביים במשרדים בצורות שונות: א. המשך הפיתוח וההפעלה של הכלים והיישומים הטכנולוגיים לביצוע תהליכי שיתוף במשרדים על-ידי ממשל זמין. ב. הקמת מאגר מפעילים כלל ממשלתי, בהובלת אגף ממשל וחברה ובאמצעות מינהל הרכש, שיסייעו למשרדי הממשלה בהפעלת תהליכי שיתוף ציבור ממשיים ומקוונים על-ידי רכישת שירותים, והנגשתם למשרדים.
באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?	מרכז מרכזי לתכנון וביצוע תהליכי שיתוף בעבודת משרדי הממשלה הינו כלי מרכזי המאפשר למשרדים ויחידות המעוניינים לקיים תהליכי שיתוף, לעשות זאת בצורה מקצועית, רצינית ומיטבית. זאת בכך שהמרכז מאפשר למשרדים להסתייע בגופים המתמחים בהפעלת תהליכי שיתוף מכל הסוגים, בעלי ניסיון ומיומנויות, המעודכנים במתודולוגיות ובטכנולוגיות הקיימות.
תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות	שיתוף ציבור, שקיפות, אחריותיות. שיפור השירות הממשלתי לציבור, שיפור טוהר המידות בשירות הציבורי, ניהול אפקטיבי של משאבים ציבוריים.

<p>פיתוח "ארגז כלים" לשיתוף בעבודת הממשלה נובע משתי החלטות ממשלה:</p> <p>1. החלטת ממשלה 4028 (2011) המכירה בחשיבותו של שיתוף הציבור כאמצעי לשיפור תהליכי המשילות, התכנון והביצוע של הממשלה, במטרה להגביר את מעורבות האזרחים בנעשה במרחב הציבורי לתרום לתהליכי קבלת החלטות לשיפור ביצוע מדיניות הממשלה ולחיזוק הקשר והאמון שבין הציבור לממשלה.</p> <p>2. החלטת ממשלה 3190 (2008) העוסקת בחשיבות השיתוף של ארגונים בתהליכי קבלת החלטות ויישומן כחלק מחיזוק יחסי הממשלה, החברה האזרחית והמגזר העסקי.</p>				מידע נוסף
הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל	רמת השלמה
√				
<p>מכרז לספקים בנושא תכנון וביצוע של תהליכי שיתוף בעבודת משרדי הממשלה: הוראת תכ"מ פורסמה למשרדי הממשלה וליחידות המקצועיות על-ידי מינהל הרכש ואגף ממשל וחברה. נבחרו 4 ספקי מסגרת העומדים לרשות משרדים ויחידות המעוניינים לבצע תהליכי שיתוף במסגרת עבודתם.</p> <p>המכרז הוצג למשרדים וליחידות ככלי עבודה משמעותי בכנס ייעודי. לצד זאת, מתקיימים באופן שוטף מפגשים, הדרכות וייעוצים לבעלי תפקידים ביחס להיבטים מקצועיים ומנהליים של הפעלת תהליכי שיתוף באמצעות המכרז.</p> <p>פיתוח כלים/יישומים לשיתוף: מאז הדיווח הקודם, עלה באופן משמעותי השימוש בכלי השיתוף שפותחו על ידי ממשל זמין ובהם בעיקר כלי הסקרים. בכלי זה נעשו עד היום מאות שימושים ע"י 37 יחידות ממשלתיות. במקביל, נוספה לארגז הכלים האפשרות להפצה בו זמנית של הודעות SMS המאפשרת להגביר תפוצת המידע על תהליכי שיתוף. כמו כן, שוכלל כלי השאלונים ע"י הוספת יישומים חדשים בתוכו.</p>				תיאור התוצאות
<p>הרחבת השימוש במכרז ע"י משרדי הממשלה ויחידות המקצועיות.</p>				צעדי המשך

המשך הפצת והטמעת השימוש בכלים טכנולוגיים עבור קיום תהליכי שיתוף ציבור בממשלה.			
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך
הושלם	01.02.17	01.05.15	הקמת מאגר ספקים, שיסייעו בניהול ובביצוע תהליכי שיתוף ציבור מקוונים ופיזיים על-ידי המשרדים, והפעלתו.
הושלם	01.03.17	01.04.12	פיתוח 5 כלים/יישומים מקוונים
פרטי קשר			
אגף ממשל וחברה, משרד ראש הממשלה			היחידה המובילה
תמר פלד אמיר			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה
ראש תחום (בכיר) שיתופי פעולה בין מגזריים, אגף ממשל וחברה, משרד ראש הממשלה			תפקיד ומחלקה
tamarp@pmo.gov.il 02-6706127			אימייל וטלפון
ממשל זמין, משרד ראש הממשלה, מנהל הרכש, משרד האוצר, יחידות ממשלתיות המהוות קהל המפעילים הפוטנציאלי לתהליכי שיתוף ציבור			משרדי ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים
ספקי מסגרת שנבחרו במסגרת מאגר מפעילים ממשלתי בנושא שיתוף הציבור			ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר
			שותפים להתחייבות

9. המשך גיבוש והטמעה של תהליכי שיתוף ציבור בעבודת הממשלה

דיווח השלמת התחייבות	
31.12.17 - 01.04.14	
היחידה המובילה	אגף ממשל וחברה, משרד ראש הממשלה
תיאור ההתחייבות	
מהי הסוגיה הציבורית עליה ההתחייבות נותנת מענה?	קיימים כיום תהליכי שיתוף ציבור בממשלת ישראל ויש להגביר המאמצים והיכולות לקידום תהליכי שיתוף נוספים.
תוכן ההתחייבות	גיבוש תפיסה מרכזית לתהליכי שיתוף ציבור בממשלה והובלה של תהליכים ספציפיים. מטרות: א. גיבוש מדיניות לשיתוף הציבור בעבודת הממשלה. ב. גיבוש תפיסת מיסוד להפעלת תהליכי שיתוף ציבור בעבודת הממשלה. ג. ביצוע פעולות להטמעת תרבות שיתוף הציבור בעבודת המשרדים, על-ידי פיתוח כלים מנחים, הדרכות והרצאות.
באיזה אופן ההתחייבות מסייעת לפתרון הסוגיה הציבורית?	גיבוש והטמעה של תפיסה מרכזית לתכנון וביצוע תהליכי שיתוף ציבור בממשלה יסייעו בהגדלת מספר התהליכים שמקיימת הממשלה והגברת מעורבותם של ארגונים, מומחים והציבור בתהליכי קבלת החלטות ויישומן.
תחום ממשל פתוח אליו מתייחסת ההתחייבות	שיתוף ציבור, שקיפות, אחריותיות. שיפור השירות הממשלתי לציבור, שיפור טוהר המידות בשירות הציבורי, ניהול אפקטיבי של משאבים ציבוריים.
מידע נוסף	ההתחייבות לגיבוש והטמעה של תהליכי שיתוף בעבודת הממשלה נובעת משתי החלטות ממשלה: 1. החלטת ממשלה 4028 (2011) המכירה בחשיבותו של שיתוף הציבור כאמצעי לשיפור תהליכי המשילות, התכנון והביצוע של הממשלה, במטרה להגביר את מעורבות האזרחים בנעשה במרחב הציבורי לתרום לתהליכי קבלת החלטות לשיפור ביצוע מדיניות הממשלה ולחזוק הקשר והאמון שבין הציבור לממשלה. 2. החלטת ממשלה 3190 (2008) העוסקת בחשיבות השיתוף של ארגונים בתהליכי קבלת החלטות ויישומן כחלק מחיזוק יחסי הממשלה, החברה האזרחית והמגזר העסקי.

הושלם	גבוהה	נמוכה	טרם החל	רמת השלמה
	v			
<p>מיסוד תחום שיתוף ציבור בממשלה: בחודש מאי 2016 גויסה לממשלה, לאגף ממשל וחברה, לראשונה, מנהלת תחום שיתוף ציבור. גיוסה מהווה נדבך מרכזי ביכולת להרחיב ולהעמיק את פעולת הממשלה בתחום, וכן במיסוד תחום השיתוף בממשלה. מאז גיוסה הורחבו כמפורט מטה תהליכי הטמעת התחום בממשלה. בין היתר נוצרו כלים מעשיים למיסוד התחום בעבודה, המבטאים את תורת ותפיסת השיתוף ובהם עזר תכנון, סרטון הדרכה, סדנאות וכיו"ב.</p> <p>מדריך שיתוף ציבור: על מנת לאגם את הניסיון הידע שנצברו בממשלה בתחום השיתוף ולהביאו לידי ביטוי במדריך הממשלתי בתחום, בוצעה היוועצות בנוגע למדריך במסגרת כנס השיתוף הראשון (הרחבה להלן). כמו כן, בוצעה היוועצות בנושא יחד עם נציגי ממשלה, מומחים, חוקרים וספקי המסגרת במכרז שיתוף. בעקבותיה, שודרגה טיוטת המדריך באופן משמעותי והמדריך עתיד להתפרסם עד תום שנה זו.</p> <p>מפגשים להטמעת שיתוף בממשלה:</p> <p>בחודש נובמבר 2016 ביצע האגף את כנס שיתוף הציבור הממשלתי הראשון, ובו השתתפו 120 בעלי תפקידים במשרדי הממשלה ויחידות הסמך. הכנס הציג לראשונה את כלי התכנון לתהליכי שיתוף בממשלה ודן באתגרים ובהזדמנויות בתחום שיתוף הציבור בהובלת בעלי תפקידים שהובילו תהליכי שיתוף בממשלה.</p> <p>במקביל, האגף ממשיך לקיים באופן שוטף מפגשים להטמעת תחום שיתוף הציבור בממשלה במגוון רחב של פורומים ובהם - הנהלות משרדים, פורומים של רגולטורים, צוערים, מובילי תהליכים ייעודיים ועוד.</p> <p>כמו כן, הוקם פורום בין-משרדי עם נציגים של 15 יחידות ממשלתיות. הפורום עסק עד היום בפיתוח מתודולוגיה עבור תכנון וביצוע תהליכי שיתוף בממשלה וכן היה שותף בהיוועצות על כתיבת מדריך לשיתוף ציבור בעבודת הממשלה.</p> <p>ליווי או הובלת של 4 תהליכי שיתוף בממשלה:</p> <p>בשנה האחרונה הופעל מהלך בין מגזרי מקיף במסגרת השולחן העגול במשרד ראש הממשלה בנושא היערכות העורף לחירום. בתהליך לקחו חלק מאות משתתפים ובסופו גובשו המלצות למדיניות ותכנית פעולה.</p> <p>בנוסף, התקיימו מספר תהליכי שיתוף ציבור במסגרת מהלכים לטיוב רגולציה ולהפחתת הנטל הבירוקרטי בישראל. בין תהליכי השיתוף המשמעותיים שהתקיימו: הסדרת רישום קבלנים בהובלת משרד השיכון והבנייה, היתרים ורישיונות בתחום התמרוקים בהובלת המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות במשרד הבריאות, הפחתת נטל בירוקרטי בתחום יבוא מוצרי חשמל לישראל</p>				תיאור התוצאות

<p>בהובלת משרד התשתיות, האנרגיה והמים, והסדרת תחום מורי הדרך במשרד התיירות.</p> <p>כמו כן, בוצע תהליך שיתוף בשיתוף עם המרכז להעצמת האזרח (NGO) בנוגע לתכניות עבודה בממשלה לקראת שנת 2017. התהליך כלל 9 משרדי ממשלה, משתתפים מהמגזר העסקי, מהמזר השלישי וכן פעילים חברתיים. תהליך השיתוף נועד לבסס שיתופי פעולה במסגרת תכניות העבודה של המשרדים לשנת 2017, ואכן מתוך התהליך נבנו שיתופי פעולה סביב משימות קונקרטיות.</p> <p>לצד אלה, מתקיים ליווי שוטף של המשרדים בביצוע תהליכי שיתוף רבים נוספים, ובהפעלת מכרז לתכנון וביצוע תהליכי שיתוף לרבות בכל הנוגע להפעלת שולחנות עגולים.</p>			
<p>צעדי המשך</p> <p>המשך פעולה למיסוד, להתמקצעות ולהטמעת התחום בעבודת הממשלה.</p> <p>קיום כנס שנתי שני בנושא שיתוף ציבור בממשלה.</p> <p>המשך הפעלת פורום שיתוף ציבור פנים ממשלתי.</p>			
רמת השלמה	תאריך סיום	תאריך התחלה	אבן דרך
גבוהה	30.11.2017	1.4.2015	פרסום מדריך לשיתוף ציבור בעבודת הממשלה
גבוהה	30.6.2016	1.4.2014	גיבוש תפיסת מיסוד להפעלת תהליכי שיתוף הציבור בעבודת הממשלה
הושלם	30.7.2017	1.4.2014	קיום מפגשים להטמעת שיתוף ציבור בממשלה
הושלם	30.6.2016	1.4.2014	ליווי או הובלה של 4 תהליכי שיתוף משמעותיים בממשלה
הושלם	30.6.2016	1.4.2014	ליווי ועידוד הקמת שולחנות עגולים
פרטי קשר			
אגף ממשל וחברה, משרד ראש הממשלה			היחידה המובילה
תמר פלד אמיר			איש/ת הקשר הרלוונטי/ת ביחידה

ראש תחום (בכיר) שיתופי פעולה בין מגזריים, אגף ממשל וחברה, משרד ראש הממשלה	תפקיד ומחלקה	
tamarp@pmo.gov.il 02-6706127	אימייל וטלפון	
אגפי תכנון מדיניות במשרדי הממשלה, משרד המשפטים, היחידה לשיפור השירות לציבור, מנהלי מערכות מידע	משרדי ממשלתיים, יחידות סמך וגופים ציבוריים	שותפים להתחייבות
ספקים במאגר שיתוף הציבור, מומחים ויועצים	ארגוני חברה אזרחית, מגזר פרטי, מכוני מחקר	

4. סיכום ומסקנות

א. לקחים ואתגרים בפיתוח התכנית

מנגנון הפעולה הממשלתי בתחום "ממשל פתוח".

בהמשך למצוין דו"ח הביניים אודות יישום התכנית, במהלך תקופת היישום זוהה קושי לייצר פלטפורמה אפקטיבית לשיתוף ציבור באמצעות הפורום הישראלי לממשל פתוח, ותחת זאת ניכר כי שיתוף והיוועצות פרטנית בתחומי הפעולה השונים הביאו לתוצאות טובות יותר, הן מבחינת השפעה והן מבחינת אפקטיביות, תוך התמקדות בתחומי ההתמקצעות של השותפים וביתרון היחסי בכל תחום בפני עצמו. כחלק מפעילות המטה השוטפת, פעלו במשותף נציגי היחידות הממשלתיות הרלוונטיות ליישום ההתחייבויות הכלולות בתכנית הלאומית לממשל פתוח: רשות התקשוב הממשלתי (לרבות היחידה לשיפור השירות וממשל זמין); היחידה הממשלתית לחופש המידע; אגף ממשל וחברה במשרד ראש הממשלה; הכנסת ומטה המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית". הרכב ממשלתי זה התכנס במאי 2017 לקראת הכנת התכנית הלאומית לשנים 2018-2019, ובמסגרת המפגש התקיים דיון בנושאי תכנית הפעולה ובהיבטי השיתוף שלה. בהמשך לתהליך השיתוף שהתקיים ביולי 2017, ולכיווני ההתקדמות העולים ממנו, מתוכנן מפגש נוסף של הפורום הממשלתי בחודש דצמבר 2017, לצורך דיווח ועדכון אודות תכנית הפעולה המוגשת ל-OGP וקבלת החלטה משותפת על מהלך הגדרת מדדי "ממשל פתוח" בממשלה. במקביל, וכחלק מלקחי דו"ח ביקורת ההתקדמות העצמאי (IRM), הוזמנו ארגוני החברה האזרחית העוסקים בתחומי "ממשל פתוח", ובכלל זה ארגונים להם הייתה נציגות בפורום הישראלי לממשל פתוח, לקחת חלק פעיל בתהליך הגדרת התוצאות הרצויות למדיניות "ממשל פתוח" וגיבוש ההתחייבויות לתכנית הפעולה הלאומית לשנים 2018-2019. יצירת מרחב ללמידה הדדית, שיקדם ויהדק את שיתוף הפעולה בין היחידות הממשלתיות, תסייע בעליית המדרגה הנדרשת למימוש תכנית הפעולה הבאה.

מדידת הערך לאזרח

דו"ח זה משקף את המאמצים הרחבים שהתקיימו בממשלת ישראל בכדי לקדם את עקרונות הממשל הפתוח בשנים 2015-2017. ההתחייבויות השונות, שהושלמו ברובן, קידמו שקיפות, אחריותיות ושיתוף כפרקטיקות ממשלתיות, באופן שיסייע להטמיען בשגרת העבודה בעתיד. מימוש ההתחייבויות מגלם ערך משמעותי לאזרח בקצה: מהלכים לדיגיטציה של שירותים ממשלתיים ולמדידת שביעות הרצון של האזרח יסייעו ודאי בשיפור השירות לאזרח; בקשות המידע שהוגשו דרך אתר היחידה הממשלתית לחופש המידע וההיענות הציבורית למאגר החקיקה הלאומי של הכנסת מעידות על כך שמידע רב יותר מגיע לאזרח בקלות יתרה מבעבר; וההשתתפות במהלכים לשיתוף הציבור סייעה בטיוב הממשקים שבין הממשלה לאזרח. עם זאת, בשלב זה אין ביכולתנו למדוד באופן בהיר ומדויק את הערך שהפיקו המהלכים לאזרח בקצה, אלא רק את טיב ביצוע

ההתחייבות ולאמוד את מידת השלמתה. על מנת לייעל את התהליך ולהבטיח שתגולם בו תועלת ציבורית, יש למדוד את הערך לאזרח. לשם כך, יצאה רשות התקשוב הממשלתי להליך היועצות עם הציבור שהוצג בפתיחת מסמך זה. התהליך מיועד לייצור מדדים אשר לאורם ייבחנו מהלכי הממשל הפתוח, באופן שיאפשר למידה ושיפור עתידיים. בה בעת, הציף המהלך סוגיה אחרת שיש לדון בה: היעדר מודעות ציבורית לנושא הממשל הפתוח, והשתתפות ציבורית מצומצמת, המוגבלת כיום לאנשי מקצוע וארגונים העוסקים בתחום.

ב. העלאת החשיפה הציבורית לפעילות "ממשל פתוח" והגעה לקהלים חדשים

סוגיה זו עומדת על הפרק מזה מספר שנים. הן בציבור והן במערכת הממשלתית, נראה כי המודעות לחשיבותם של מהלכים אלה, ולערך שהם יכולים לייצר, איננה גבוהה דיה. מאמצי הממשל הפתוח אינם מייצרים הדים מספקים בקרב הציבור, כך שהאחרון לעיתים כלל איננו מודע לעבודת הממשלה בתחום. אף בתוך המערכת הממשלתית, קיים קושי לרתום שותפים למהלכי "ממשל פתוח", באופן שיאפשר לממש את ההתחייבויות על הצד הטוב ביותר ולהטמיע את עקרונות ה-OGP בעבודה השוטפת. במסגרת השלמת תכנית הפעולה הנוכחית, ולקראת גיבושה של התכנית הבאה, הובילה כאמור רשות התקשוב הממשלתי מהלך היועצות רחב. אף בהליך זה, לא התקיימה הגעה לקהלים חדשים בהיקפים המצופים, על אף הפצת זירות היועצות המקוונות ברשתות החברתיות, והובלת קמפיין של לשכת הפרסום הממשלתית הקורא להשתתפות. עיקר ההיענות ללקיחת חלק בתהליך נרשמה מצד קהילת הממשל הפתוח – במערכת הממשלתית, באקדמיה ובחברה האזרחית, ורבים מהמשתתפים היו "שחקנים חוזרים", אשר תחומי עיסוקם משיקים ישירות לנושא. בעוד שיש יתרון למומחיות המקצועית שמשתתפים אלו תורמים לשיח, יש צורך בהרחבתו ובמתן מקום לקולות נוספים וחדשים שכיום אינם נוכחים בו. לשם כך, בהמשך פעילות "ממשל פתוח" יש למקד מאמצים בשיתוף מגוון קהלים ודעות בתהליך.

יישום התכנית מעלה צורך ברור להמשיך ולפעול בצורה ממוקדת להגברת המודעות לתחום, תוך מיתוג הממשל הפתוח כמדיניות שיש בה ערך רב, הן לממשלה והן לציבור. המהלך לחיבור תוצאות רצויות ל"ממשל פתוח" מיועד, בין היתר, גם למטרה זו, הן כיעד מפורש כגון הגדלת האמון בממשלה, והן כתוצר לוואי של הצלחה בתוצאות אחרות ובהן שיפור אפקטיביות הממשלה או הגדלת ההשפעה הציבורית. תוצרים אלו ישקפו הן לאנשי המערכת הממשלתית והן לציבור הרחב מהו הערך הגלום במהלכי "ממשל פתוח". העלאת המודעות תוכל לסייע, בנוסף, במימוש מיטבי של ההתחייבויות העתידיות, בכך שתקל על רתימת השותפים הרלוונטיים ובאיגום המשאבים הנדרשים לטובת השלמתם. במקביל, יש לבחון כיצד ארבע היחידות הממשלתיות המופקדות על קידום הממשל הפתוח תוכלנה לסייע זו לזו וליחידות נוספות בהשלמת התחייבויותיהן.

ג. יוזמות נוספות לקידום ממשל פתוח

1. מעקב ופרסום ביצועי הממשלה: אגף ממשל וחברה ראש הממשלה מבצע מעקב אחר ביצוע החלטות ממשלה (עבור החלטות ביצועיות), וכן מעקב אחר ביצוע המדדים של משרדי הממשלה כפי שמתפרסמים בתכניות העבודה. החל משנת 2017 מפרסם האגף את נתוני הביצוע בשני היבטים אלו, כאשר החל משנת 2018 יורחב הפרסום לכלל המדדים המתפרסמים בספר תכניות העבודה הממשלתי. פעילות זו של האגף נכללת בהתחייבויות הממשלה בתכנית הפעולה לשנים 2018-2019. פרסום מדדי הביצוע של הממשלה מהווה חיזוק משמעותי להיבט האחראיות של "ממשל פתוח", ומקדם בקרה ופיקוח ציבוריים על עבודת הממשלה, לצד העלאת מודעות הציבור ליכולות הביצוע של הממשלה.

2. אתר ממשל פתוח: רשות התקשוב הממשלתי שוקדת על הקמת אתר ייעודי ל"ממשל פתוח" עדכני ואינטראקטיבי, שיהווה שער לכלל עבודת הממשלה, על יחידותיה, בתחום זה. מטרת האתר להגביר את המודעות לנושאי "ממשל פתוח" ולהקל על האזרח לקבל מידע על פעילות הממשלה בתחום. בשלב הראשון, האתר יגיש לציבור מידע על התקדמות בביצוע תוכנית הפעולה שהוגשה לשותפות הבינלאומית, וכן מידע אודות היחידות המובילות את תחומי הפעילות ועבודתן. אתר "ממשל פתוח" יהווה נקודת ממשק אחת מול האזרח באתר gov.il, כחלק מחזון "האזרח במרכז" של רשות התקשוב הממשלתי ובהתייחס למדיניות ולתובנה בדבר הצורך ב"ממשל אחד, ממשק אחד".

ד. השפעה וצעדים להמשך

בתכנית הפעולה לשנים 2015-2017, קידמה ממשלת ישראל מספר מהלכים משמעותיים לקידום "ממשל פתוח" בישראל. ההתחייבויות השונות, אשר רובן הושלמו או מצויות בשלבי ביצוע מתקדמים, מעידות על הפעילות הענפה שהתקיימה בתחום זה. מאמצייהן של כלל היחידות אשר לקחו חלק בתכנית זו סייעו במיצוב עקרונות הממשל הפתוח - שקיפות, אחראיות, ושיתוף ציבור - כחלק בלתי נפרד מעבודת הממשלה, באופן שרתם שותפים נוספים לדרך לקראת תכנית הפעולה לשנים 2018-2019.

היחידות הממשלתיות המופקדות על קידום "ממשל פתוח" בישראל - היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, אגף ממשל וחברה במשרד ראש הממשלה, הלשכה המשפטית של הכנסת ורשות התקשוב הממשלתי - שוקדות בימים אלה על המשך הטמעת עקרונות הממשל הפתוח בעבודת הממשלה. תכנית הפעולה לשנים 2018-2019, המגובשת בהובלת היחידות הללו, הורחבה לעסוק בתחומים נוספים, וכוללת שותפים נוספים שלא לקחו חלק בתכנית הנוכחית, ואשר בחרו לקחת חלק במאמצים אלה. ההתחייבויות השונות גובשו תוך קיום הליך היוועצות עם הציבור בדברן, באופן שאיפשר לבעלי עניין לאתגרן ולמקדן.

בה בעת, מובילה רשות התקשוב הממשלתי מהלך רחב של גיבוש מדדי תוצאה ל"ממשל פתוח" בישראל, שמטרתו להביא לעליית מדרגה במדיניות זו. מהלך זה מתקיים גם הוא בשיתוף הציבור, ומטרתו לקשור בין העשייה ממוקדת עקרונות הממשל הפתוח לבין **ערך ברור ומדיד** שניתן לייצר לאזרח. במסגרת המהלך גובשו מספר תובנות ביחס לתוצאות הרצויות, כפי שהוצג בפרק שיתוף הציבור בדו"ח זה. בהמשך לתובנות אלו, מתכננת רשות התקשוב הממשלתי להמשיך ולקיים תהליך לגיבוש מדדי תוצאה, שיהווה את "תמונת העתיד" הרצויה בתחום הממשל הפתוח בישראל עד 2020. תהליך הגיבוש ייעשה בשיתוף יחידות המטה השותפות ותוך היוועצות עם בעלי עניין במטרה לזהות את כיווני הפעולה שייצרו את הערך הרב ביותר לציבור. בשלב זה מבצעת רשות התקשוב הממשלתי מיפוי של מדדי התוצאות, כיווני הפעולה ופערי המדידה הקיימים בעולם, במטרה לבסס מתודולוגיה סדורה למדידת הערך של "ממשל פתוח". מהלכים אלו נועדו לקדם את פעילות "ממשל פתוח" בממשלה משלב יצירת התשתית לשלב ההטמעה וההתמסדות, במטרה להרחיב את מעגל המשתתפים הן מתוך הממשלה והן מקרב הציבור, תוך כדי יצירת תהליכי מישוב ולמידה להבטחת מדיניות אפקטיבית.